

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Det (u)mulige i at være alene – Martin Bastkjær DET NYE HAV

Af

[Simon Holm Pedersen](#)

– 22. januar 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

Martin Bastkjærs debutroman er stærkt optaget af essayet, og selvom den ikke lykkes med alt, er den alligevel et bekendtskab værd.

Citat

Interiør med ung Kvinde set fra Ryggen skildrer en kvinde, der er standset midt i en bevægelse. Hun holder et fad i hænderne og står med ansigtet drejet en smule, der er antydninger af dets konturer, men de er henlagt i skygge. Jeg forestiller mig, at hun har lukket øjnene og lytter, fordi hun er blevet opmærksom på, at nogen ser på hende. Hun står helt stille og venter på, at det skal holde op.

DET NYE HAV er en sammensat bog. Den veksler mellem essayistiske passager og et spor, der kredser om et parforholds afslutning samt jegfortællerens tanker i forbindelse med det. Bogens midterste del skildrer fortællerens mislykkede tur til Island. Det overnaturlige gør kortvarigt entre. Det, der holder sammen på det hele, er måden jegfortælleren ser på verden, og hvad der interesserer ham.

Det er sigende for romanen, at den lægger ud med en essayistisk analyse af Vilhelm Hammershøis malerier, der især ser nærmere på hans bortvendte kvindefigurer. Jegfortælleren går i rette med en Hammershøisforsker og hævder, at kvindefigurerne frem for at være æggende for beskueren tværtimod stumt udtrykker et ønske om at være alene.

Alle essaystykkerne kredser i virkeligheden om dette spørgsmål: Hvornår er vi alene? Og kan vi frigøre os fra blikkets begær? Disse passager er holdt i en alvorlig og ligefrem tone, som i dette stykke om lejlighedens fremkomst som boform:

– Flere familier i én bygning gjorde, at folk stødte på hinanden i langt højere grad, end de havde lyst til, lydene fra de andre trængte ind i forskellige rum, og manglen på separate gangarealer betød, at familiens medlemmer ofte måtte gå igennem hinandens soveværelser for at komme rundt.

Det essayistiske spor tager ofte udgangspunkt i noget konkret i jegfortællerens liv, som i citatet her hvor han skal flytte sammen med sin kæreste. Overgangene mellem de to spor er dog ikke nødvendigvis glidende, hvilket betyder, at man som læser nogle gange må stoppe op for at orientere sig. I sig selv er essaypassagerne interessante og skarpsindige, og jeg ønskede ofte, at de bare ville blive ved.

Det er dog også kendetegnende for bogen, at den ændrer karakter i f.eks. det næste kapitel, hvor fortælleren er flygtet fra parforholdet og taget til Island. Der sker et skred i tonefaldet, hvor en gakket komik i form af forskellige påtrængende personer bryder ind i jegfortællerens liv og forstyrrer ham i at være alene. Et underholdende indslag er jokerfiguren Tom, der sin misantropi til trods ustandseligt belemrer jegfortælleren med sortsynede betragtninger om menneskeheden:

–Alle amerikanere knepper jo deres børn. Det gør de. Og en del af dem filmer det også.

Sådan kan DET NYE HAV altså også være. Romanen blander sine virkemidler og udstikker en række spor, som ikke nødvendigvis følges til dørs. Scener med vagt overnaturlige hændelser står eksempelvis uforklarede hen. De forskellige elementer danner nogle gange ikke et hele, og der var flere passager, hvor jeg var lettere mystificeret. Det er, som om de fortællende passager bliver eksempler eller

Fakta

- Forfatter: Martin Bastkjær
- Titel: DET NYE HAV
- Sider: 187
- Pris: 200,-
- Forlag: Arena
- ISBN: 9788792684479

[Køb bogen hos SAXO.com](#)

Billeder

videreudviklinger af essayenes pointer. Det skyldes nok, at romanens fokus og mest levende passager er essayene. Det er her, tyngdepunktet ligger. Teksten virker ikke så interesseret i sine fortællende passager i sig selv, og det er måske derfor, de aldrig for alvor fænger. Da jegfortælleren kommer hjem til Danmark, er det således igen essaypassagerne med deres overvejelser om begær og billedkunst, der træder tydeligst frem, mens historien om parforholdet forbliver i baggrunden.

Det bedste ved DET NYE HAV er dens ambitionsniveau. Den vil meget og spiller derfor på mange forskellige strenge. Det indlysende spørgsmål er, om den formår at forene de forskellige spor, og mit svar må være 'i nogen grad'. Det til trods er DET NYE HAV klart værd at læse for sit selvstændige bud på, hvad en roman kan være.

Synes godt om 5 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#),

- [Japansk sindsrapport – Hiromi Kawakami KVINDEN VED HAVET](#) · 10-06-2016
- [Mellem metaforer og mudder – Hannah Lutz VILDSVIN](#) · 23-05-2016
- [Tilbage til 1980'ernes natmaskine – Tomas Lagermand Lundme ALT ER MIT](#) · 18-05-2016
- [Industriel Iliade – Emil Bønnelycke SPARTANERNE + BERLIN + ROSA LUXEMBURG](#) · 17-05-2016
- [Alle siger det – Jonas Hassen Khemiri ALT DET JEG IKKE HUSKER](#) · 12-05-2016

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

Læs også

- [Industriel Iliade – Emil Bønnelycke SPARTANERNE + BERLIN + ROSA LUXEMBURG](#) · 17-05-2016
- [En erindringstur til barndommens ukomplicerede lykkeland – Amalie Laulund Trudse SOMMERHUS](#) · 18-04-2016
- [En rumænsk performancekunstners levned – Mikkel Rosengaard FORESTILLINGER OM ANA IVAN](#) · 07-04-2016
- [Gammel hash og groteske klæder – Jakob Ejersbo NEDRULLEDE PERSIENNER OG ANDRE BEGYNDELSER](#) · 22-02-2016
- [Nøgen under kjolen – Jón Kalman Stefánsson FISK HAR INGEN FØDDER](#) · 26-01-2016

Tags: [danmark](#), [essayistik](#), [island](#), [Martin Bastkjær](#)

Om Simon Holm Pedersen

Simon er cand.mag. i Litteraturhistorie og går på Forfatterskolen. Han har en forkærlighed for monologer og meget lange sætninger. Når Simon er nedtrykt læser han dystopiske ungdomsromaner, hvis teenagegenvordigheder han heftigt spejler sig i.

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

10/6/2016

Det (u)mulige i at være alene – Martin Bastkjær DET NYE HAV

E-mail *

Websted

☐ Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet